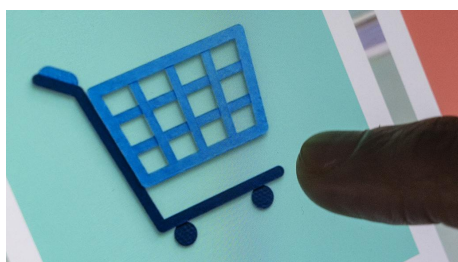

Kāpēc ES vēlas regulēt platformu ekonomiku?

▶ **Video** Pretlikumīgi bezaistē? Tad jābūt pretlikumīgam arī tiešsaistē
https://multimedia.europarl.europa.eu/en/illegal-offline-it-should-be-illegal-online-too_N01-AFPS-201014-DIGS_ev

Platformu ekonomika rada ne tikai guvumus, bet arī riskus. Lasiet, kā ES padara tiešsaistes vidi drošāku, godīgāku un pārredzamāku.

Iepriekšējos 20 gadus raksturo tiešsaistes vides vēl nepieredzēta attīstība – ir radušās jaunas tehnoloģijas, uzņēmumi, kā arī jauni darba, iepirkšanās, naktsmītņu rezervēšanas vai pat pārtikas un transporta pasūtīšanas veidi. [E-komercijas direktīvu](#), kas ir [digitālā vienotā tirgus stūrakmens](#), pieņēma 2000. gadā, kad tikko sāka darboties tādas platformas kā „Amazon”, „Google”, „Booking.com”, bet „Facebook”, „Airbnb” un „Instagram” nemaz vēl neeksistēja.

ES tiesību aktiem ir jāatbilst norisēm tiešsaistē, un tāpēc ES strādā pie jauna tiesiskā regulējuma, proti, [Digitālo pakalpojumu tiesību akta](#) (DPA) un [Digitālo tirgu akta](#) (DTA), kuros tiks noteiktas vadlīnijas jaunajai tiešsaistes videi, tostarp tiešsaistes platformām, lai lietotājiem un uzņēmumiem visā ES nodrošinātu labāku un drošāku digitālo vidi.

Platformu ekonomikas saimnieciskā nozīme

Viens no būtiskākajiem pavērsieniem iepriekšējo 20 gadu laikā ir [tiešsaistes platformu](#) skaita pieaugums. Tās ietver tiešsaistes tirdzniecības vietas, sociālos medijus, lietotņu veikalus, cenu salīdzināšanas vietas, kā arī meklētājprogrammas, un ir grūti iedomāties dzīvi bez tām.

Atvieglojot pārrobežu tirdzniecību Eiropas Savienībā un ārpus tās, platformas ir devušas ievērojamu labumu patērētājiem un pavērušas jaunas iespējas Eiropas uzņēmumiem un

tirgotājiem. Saskaņā ar Eiropas Komisijas datiem viens miljons ES uzņēmumu jau pārdod preces un pakalpojumus, izmantojot tiešsaistes platformas, un vairāk nekā 50 % mazo un vidējo uzņēmumu pārdod preces un pakalpojumus pāri robežām, izmantojot tiešsaistes tirdzniecības vietas.

Ar tiešsaistes platformām saistīti jautājumi, kurus ES vēlas reglamentēt

Tomēr jaunas iespējas rada arī jaunus riskus. Eiropas patērētāji ir bijuši pakļauti jaunam nelegālu preču, darbību un satura klāstam, savukārt jauniem tiešsaistes uzņēmumiem ir grūti iekļūt tirgū, kurā dominē lielas platformas. Daudzu uzņēmumu savienošana ar daudziem patērētājiem, kas izmanto to pakalpojumus, un to piekļuve lielam datu apjomam dod iespēju lielajām platformām kontrolēt un noteikt standartus svarīgām digitālās ekonomikas jomām. ES vēlas atgūt iniciatīvu, lai šīs jomas veidotu Eiropas līmenī un noteiktu standartus pārējām valstīm pasaulē.

Kā ES vēlas risināt šīs problēmas?

Jaunā regulējuma galvenie punkti ir šādi:

- Tas būtu jāpieņem ES uzņēmumiem, kā arī tiem, kas iedibināti citur, bet veic tirdzniecību ar Eiropas patērētājiem, kā arī visiem digitālajiem pakalpojumiem, ne tikai tiešsaistes platformām.

- Patērētājiem vajadzētu būt vienlīdz drošiem, iepērkoties gan tiešsaistē, gan „tradicionālos” veikalos. Tas, kas ir nelikumīgs bezsaistē, būtu jāuzskata par nelikumīgu arī tiešsaistē, un platformām būtu intensīvāk jāvērsas pret tirgotājiem, kas pārdod viltotus vai nedrošus ražojumus.
- Ieviešot noteikumu „pazīsti sava uzņēmuma klientu”, platformām būtu jāpārbauda tādi krāpnieciski uzņēmumi, kas izmanto platformu pakalpojumus, lai pārdotu nedrošus produktus vai izplatītu dezinformāciju, un jāaptur to darbība.
- Digitālo tirgu aktam būtu jāatvieglo jaunu uzņēmumu ienākšana tirgū, risinot bezkonkurences stāvokli, ko rada lielle digitālās jomas dalībnieki, kuri pašlaik diktē noteikumus saviem lietotājiem un konkurentiem. Ierosinātie noteikumi neļautu lielām platformām darboties kā vārtiņiem attiecībā uz piekļuvi tirgum.
- Noteikumiem būtu jānodrošina skaidrība un norādījumi par to, kā cīnīties pret nelikumīgu un kaitīgu saturu tiešsaistē.

Papildu informācija un turpmākie pasākumi

Komisija 2020. gada beigās nāca klajā ar priekšlikumu jaunam [Digitālo pakalpojumu aktam un Digitālo tirgu aktam](#). Pēc tam, kad bija panākta vienošanās ar Padomi, Parlaments abus aktus apstiprināja 2022. gada 5. jūlijā.

Gaidāms, ka Padome Digitālo tirgu aktu apstiprinās jūlijā, bet Digitālo pakalpojumu aktu — septembrī. Vairāk par regulējuma piemērošanu var uzzināt, iepazīstoties ar paziņojumu presei [saišu sadaļā](#).

[Papildu informācija: ES Digitālo tirgu akta un Digitālo pakalpojumu akta skaidrojums](#)

Uzziniet vairāk

[Digitālie pakalpojumi: pieņemti pamatnoteikumi drošākai tiešsaistes videi](#)
[Tiesību akta izstrādē panāktais progress: Digitālo pakalpojumu akts](#)
[Tiesību akta izstrādē panāktais progress: Digitālo tirgu akts](#)
[Eiropas Komisija: jauni ES noteikumi par e-komerciju](#)